

Sokolovská uhelná zvažuje, že začne místo uhlí pálit kupovaný plyn

Drahé emisní povolenky začaly nutit domácí energetické firmy k odchodu od uhlí. Zvažují to už dokonce i samotní těžaři.

Jednou z prvních energetických firem, jež se už letos chystá k přechodu od uhlí na zemní plyn, je Sokolovská uhelná. Nejmenší těžební společnost v zemi, která má zásoby uhlí ještě minimálně na 20 let, vlastní elektrárny Vřesová a Tisová.

Ve Vřesové se elektřina vyrábí z tzv. energoplynu, získaného zplyňováním vlastního uhlí. A právě tady majitelé Sokolovské uhelné František Štěpánek a Jan Rokos zvažují už ve druhé půli letošního roku přechod na kupovaný zemní plyn.

Vysoké ceny emisních povolenek srážejí zisky uhelných elektráren tak, že se přestávají vyplácet. „Za povolenky odvádíme obrovské peníze,“ říká Štěpánek. Podle přehledu, který Seznam Zprávám poskytl, zaplatila Sokolovská uhelná od roku 2016 do loňska za povolenky téměř pět miliard korun, do roku 2021 by se její náklady na povolenky vyšplhaly na 8,5 miliardy.

Štěpánkova firma ještě v roce 2016 vydělala přes miliardu korun. V zisku je sice stále, postupně jí ale padá. Profit za loňský rok podle Štěpánka bude pod 300 milionů korun a podmínky se stále zhoršují.

Odvody za povolenky rostou, i když Sokolovská uhelná snižuje emise, a tedy i jejich spotřebu. Zatímco v roce 2016 skupina potřebovala povolenky na 5 785,5 tisíce tun oxidu uhličitého, loni to bylo téměř o milion a půl tuny méně.

Cena povolenky za poslední tři roky vzrostla zhruba pětinašobně, nyní se pohybuje kolem 25 eur za tunu emisí, čeká se ale růst nad 30 eur. Vysoká cena má motivovat znečišťovatele ke snížení emisí.

O plynových plánech pro Vřesovou nechce Štěpánek zatím konkrétněji mluvit, jde prý zatím stále o úvahy. Záležet prý bude ještě na dalším vývoji tří faktorů: ceně emisní povolenky, ceně elektřiny a ceně zemního plynu.

Zatímco povolenky signalizují další zdražování, cena plynu je příznivá a podle energetických analytiků by to tak mohlo v nejbližší době zůstat. To odchodu od uhlí nahrává.

„Tlak na zvyšování cen povolenek je obrovský. Sokolovská uhelná a stejně tak i další producenti elektřiny budou nuceni dříve nebo později z ekonomických důvodů se spalováním uhlí skončit. A to je například v Německu ještě tlak na to, aby cena povolenky byla pevně stanovena na 30, nebo dokonce 40 eur, což by ještě více urychlilo ukončení výroby elektřiny na bázi uhlí,“ říká Petr Paukner, majitel firmy Carbounion Bohemia, jehož se Sokolovskou uhelnou pojí dlouholeté obchodní partnerství.

Zemní plyn má zhruba o polovinu nižší emise skleníkových plynů než hnědé uhlí. Část protiemisního hnutí ho ale jako náhradu uhlí nevidí ráda - jde stále o fosilní zdroj.

Zatím jedinou velkou paroplynovou elektrárnu u nás vybudovala v Počeradech energetická firma ČEZ v roce 2012. Zařízení řadu let víceméně stálo, využívalo se jen nárazově, protože se při levných povolenkách plynová výroba nevyplácela. *„Od loňského roku paroplynové Počeradý jedou a vydělávají,“* říká mluvčí ČEZ Ladislav Kříž.

Přechod od výroby elektřiny z uhlí k zemnímu plynu kombinovanému s obnovitelnými zdroji odstartovalo Německo, které plánuje konec spalování uhlí v letech 2035 až 2038. Dodávky zemního plynu má zajistit nový plynovod Nord Stream.

Tempo českého odchodu od uhlí a náhradu tohoto paliva ekologičtějšími variantami má letos navrhnout uhelná komise, sestavená podle německého vzoru. Komise má zpracovat tři varianty útlumu, od nejrychlejšího do roku 2035 po nejpomalejší s koncem uhlí v letech 2045 až 2050.

Může se ale stát, že drahé povolenky donutí české producenty elektřiny končit s uhlím dříve, než jim to podle doporučení uhelných komisařů nařídí vláda.

Podle Štěpánka bude uhelný útlum spojen s výraznými sociálními dopady v těžařských regionech. *„Do těch by tak logicky měly přednostně putovat peníze z modernizačního fondu. Zatím ale nic nenasevdčuje tomu, že s tím vláda počítá,“* říká sokolovský byznysmen.

Zárukou dostatečných kompenzací podle něj není ani to, že v uhelné komisi zasedají zástupci Karlovarského, Ústeckého i Moravskoslezského kraje.

Zdroj: Annopres IT, www.seznamzpravy.cz, 15.01.2020